

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE

M. A. (PARANGAT) SOCIOLOGY

EXAMINATION: JUNE - 2022

THIRD SEMESTER

Subject: Theorizing Cast - I (SCBCS 17-314)

Date: 14/06/2022

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory. 2) Figures to the right indicate full marks.

Q. 1. Choose the correct answer from the given options. (05)

1. Indian varna system is divided into _____ varnras.
a) Ten
b) Two
c) Four
d) Three
2. D.N. Dhanagre was specialized in _____ sociology.
a) Urban
b) Rural
c) Feminist
d) None of the above.
3. _____ says, "Religion is opium of masses"?
a) Karl Marx
b) August Comte
c) Max Weber
d) None of the above
4. cultural Lag is the concept used by _____.
a) Durkheim
b) Ogburn
c) Pareto
d) None of the above.
5. _____ is open type of stratification.
a) Caste
b) Race
c) Class
d) All of the above.

Q. 2. Write Short notes on. (Any Five) (10)

- 1) Define caste?
- 2) What is endogamy?
- 3) Meaning of Brahmacharya Ashram.
- 4) Importance of Article 15
- 5) Meaning of Purushartha.
- 6) What is sacred for you?

Q. 3. Answer in brief. (Any three) (15)

- 1) Explain the meaning and theories of caste system in India.
- 2) Explain caste among Christians in detail.
- 3) Write a detail note on merits and demerits of caste system.
- 4) Critically evaluate the relationship between caste and market

Q. 4. Answer in detail. (Any Two) (30)

- 1) Critically evaluate ethnomethodology of caste system.
- 2) Explain caste based politics in India.
- 3) Caste helps to the politics of inclusion. Discuss.

मराठी रुपांतर

जातीचे सैद्धांतीकरण - १ (SCBCS 17-314)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य. २) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

- प्र. १. खाली दिलेल्या चार पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा. (०५)
१. भारतीय वर्ण व्यवस्था _____ भागात विभागलेली आहे.
- अ) दहा
ब) दोन
क) चार
ड) तिन
२. डी.एन. धनागरे _____ समाजशास्त्रात विशेषज्ञ होते.
- अ) नागरी
ब) ग्रामीण
क) स्त्रीवादी
ड) या पैकी नाही.
३. धर्म आफुची गोळी आहे, असे _____ यांनी मांडली.
- अ) कार्ल मार्क्स
ब) अगुस्त कॉम्ट
क) मैक्स वेबर
ड) या पैकी नाही.
४. सांस्कृतिक अंतरची संकल्पना _____ यांनी दिली आहे.
- अ) दुर्खेम
ब) ओग्बर्न
क) परेटो
ड) या पैकी नाही.
५. _____ हे खुल्या स्तरीकरणाचे उदाहरण आहे.
- अ) जात
ब) वंश
क) वर्ग
ड) वरील सर्व.
- प्र. २. टिपा लिहा. (कोणत्याही पाच) (१०)
- १) जातीची व्याख्या द्या.
२) जाती अंतर्गत विवाह म्हणजे काय?
३) ब्रह्मचर्य आश्रमाचा अर्थ सांगा.
४) कलम १५ चे महत्व सांगा.
५) पुरुषार्थाचा अर्थ सांगा.
६) तुमच्या मते पवित्र काय आहे?
- प्र. ३. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (१५)
- १) भारतातील जाती व्यवस्थेचा अर्थ व सिद्धांत स्पष्ट करा.
२) ख्रिस्ती समाजात असलेल्या जाती व्यवस्थे विषयी विवेचन करा.
३) जाती व्यवस्थेचे फायदे आणि तोटे या विषयावर सविस्तर टिप लिहा.
४) जात आणि बाजारपेठ यामधील असलेल्या संबंधांचे चिकित्सात्मक विश्लेषण करा .
- प्र. ४. सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (३०)
- १) जाती व्यवस्थेचे लोकजीवनशास्त्र चिकित्सात्मक विश्लेषण करा.
२) भारतातील जातीवर आधारीत राजकारण - चर्चा करा.
३) जाती व्यवस्था समावेशाच्या राजकारणाला बळकट करते, चर्चा करा.